

Łomża dnia 15.03.2013 r.

MOPS.0711.A.4/2013

*Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży*

WNIOSEK

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej przedkładam sprawozdanie z realizacji zadań pomocy społecznej za 2012 rok celem przyjęcia sprawozdania przez Radę na najbliższej sesji Rady Miejskiej Łomży.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Mirosława Kluczek
ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁOMŻY za 2012 R

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

- Dział Księgowo-Finansowy
- Dział Organizacyjno-Administracyjny
- Dział Pracy Środowiskowej
- Dział Świadczeń Środowiskowych
- Biuro d/s Rehabilitacji i Zatrudnienia Osób Niepełnosprawnych
- Samodzielne stanowisko pracy (informatyk, radca prawny, psycholog)

2. Klub Seniora

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

4. Noclegownia dla bezdomnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką budżetową Gminy-Miasta Łomży- miasta na prawach powiatu.

II. ZAKRES ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

W roku 2012 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o kombatantach,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o cudzoziemcach,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych ,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i innych ustaw.

DZ. 851 – OCHRONA ZDROWIA

Plan wydatków na 2012r wynosił **73 000 zł.**, z tego
 Program „Udzielenie pomocy rzeczowej dzieciom
 i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym – 60 000 zł
 Program „ Rodzina bez przemocy II ” - 13 000 zł

DZ. 852 - OPIEKA SPOŁECZNA

Plan wydatków na 2012 r. wynosił **15 952 120 zł** w tym:
 zadania zlecone 278 505 zł
 zadania własne 11 018 490 zł.
 zadania własne finansowane z budżetu państwa 4 655 125 zł.

DZ. 853 - POZ.ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Plan wydatków na 2012 r. wynosi **886 518 zł** w tym:
 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – 80 556 zł.
 - Pozostała działalność (B Z i R O N) -187 007 zł.
 - Program współfinansowany ze środków UE „FS- nowa droga do sukcesu”-618 955 zł,
 w tym środki unijne w wysokości 525 407 zł, udział środków własnych 93 548 zł.
 Wykorzystano środki w wysokości 16 060 303,46 zł to jest 94,97 % planowanych wydatków
 rocznych:
 - z zadań zleconych wykorzystano kwotę 273 862,81 zł to jest 98,33 % planowanych wydatków
 rocznych.
 - z zadań własnych wykorzystano środki w wysokości 11 410 219,44 zł to jest 95,26 %
 planowanych wydatków rocznych.
 - z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa wykorzystano środki w wysokości 4 376
 221,21 zł to jest 94,01 % planowanych wydatków rocznych.

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

W ramach Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii Społecznej na 2012r w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowany był od czerwca do grudnia 2012r program: „*Udzielenie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży*” oraz w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Program „*Rodzina bez przemocy II*”

Plan wydatków zadań własnych na 31.12.2012r wynosił łącznie 73 000 zł.

Wydatkowano kwotę 67 139,49 zł., tj. 91,97 % planowanych wydatków rocznych, w tym na poszczególne programy :

1. „*Udzielenie pomocy rzeczowej dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym*”
 – **60 000 zł**

Wszystkie zaplanowane w tym okresie działania – udzielenie pomocy rzeczowej i finansowej dzieciom i młodzieży z rodzin, w których występuje problem alkoholowy – zostały zrealizowane. Działania były kierowane na zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci i młodzieży, które miały za zadanie podniesienie poziomu życia i lepsze funkcjonowaniu w środowisku.

Przeprowadzone zostały następujące działania:

- Zorganizowano imprezę wyjazdową z okazji Dnia Dziecka
- Zapewniono dzieciom możliwość uczestniczenia w wypoczynku letnim,
- Zakupiono podręczniki i przybory szkolne, opał, artykuły AGD, leki
- Zakupiono prezenty i słodczyce z okazji Dnia Dziecka

- Zakupiono paczki żywnościowe

Zorganizowano „Spotkanie z Mikołajem” podczas którego 100 dzieci otrzymało paczki ze słodyczami i upominki gwiazdowe: książki, gry planszowe, pościel.

Adresatami programu były dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy.

- Zorganizowano imprezę wyjazdową z okazji Dnia Dziecka – w dniu 23 czerwca 2012r - 50-cio osobowa grupa wyjechała na wycieczkę do Galindii i Mikołajek. Program wycieczki zawierał zwiedzanie grodu warownego Plemienia Galindów i portu, wybór szamana, poznanie czynności gospodarskich i łowieckich wykonywanych przez poszczególnych członków plemienia, spacer z przewodnikiem, zwiedzanie kompleksu rekreacyjnego oraz relaks na placu zabaw. Podczas wycieczki / w godz. 8-17/ dzieci miały zapewnioną wykwalifikowaną opiekę i pełnowartościowe posiłki. Wszyscy uczestnicy wycieczki otrzymali prezenty w postaci książek i gier planszowych, drobnego sprzętu sportowego.
- Zapewniono 10 dzieciom możliwość uczestniczenia w wypoczynku letnim, kolonie organizowane przez TPD umożliwiły dzieciom wyjazd do miejscowości położonych w górach i nad morzem
- Zakupiono podręczniki i przybory szkolne dla dzieci z 34 rodzin
- Zakupiono odzież dla dzieci z 25 rodzin,
- Zrealizowano zakup opału dla 18 rodzin,
- Zakupiono meble dla 5 rodzin/ kanapy i fotele rozkładane do spania, biurko i krzesła, 1 rodzinie sfinansowano zakup materiałów remontowych, 1 rodzinie umożliwiono zakup pralki/
- Zakupiono paczki żywnościowe dla 48 rodzin

Rezultaty przeprowadzonych działań:

- zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci i rodzin poprzez udzielenie pomocy rzeczowej w formie dożywiania, zakupu podręczników i przyborów, pokrycie kosztu udziału w wypoczynku letnim, pokrywanie innych kosztów bezpośrednio wpływających na poprawę poziomu życia i możliwości poznawczych,

- zmiana sposobu funkcjonowania rodziny poprzez podjęcie lub kontynuowanie leczenia odwykowego, uczestniczenie w działaniach prowadzonych przez pracowników socjalnych MOPS i OIK mających na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rodziny, wskazanie możliwości radzenia sobie w trudnych sytuacjach,

- poznanie i rozwijanie umiejętności budowania prawidłowych relacji w rodzinie i środowisku rówieśniczym, umożliwienie prawidłowego procesu socjalizacji – uczestniczenie w wyjazdach wakacyjnych, zajęciach i organizowanych imprezach.

Prowadzony program – w ocenie realizujących go pracowników jest dodatkowym narzędziem wykorzystywanym do pracy z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy. Pozwala na udzielenie dodatkowego wsparcia dzieciom z rodzin zagrożonych problemem.

Prowadzone w ramach realizowanego programu działania – są odbierane przez adresatów bardzo pozytywnie.

Widoczna jest poprawa sytuacji rodzinnej i zwiększenie motywacji do systematycznej pracy zmierzającej do zaakceptowania i utrwalenia prawidłowych zachowań.

Dzieci wypoczywające w okresie letnim na koloniach finansowanych ze środków Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Patologii uczestniczyły w warsztatach profilaktycznych dla dzieci i młodzieży „Można inaczej”. Zadanie obejmowało promocję zdrowia, kształtowanie prawidłowych postaw i sposobów komunikacji oraz profilaktykę uzależnień w formie warsztatów. Program został opracowany na bazie materiałów dydaktycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. „Rodzina bez przemocy II” - 7139,49 zł

Środki wydano na: grupy wsparcia z psychologiem – 200 zł., koszty noclegów i wyżywienia na szkoleniu w SPPR – 600 zł., zorganizowanie konferencji – 4 656,96 zł., zakup literatury specjalistycznej – 299,81 zł., zakup materiałów informacyjnych – 588,20 zł., zorganizowanie spotkania wigilijnego – 794,52 zł.

Środki nie zostały wykorzystane, gdyż planowano przeprowadzenie warsztaty asertywności z psychologiem, grupy wsparcia z psychologiem, pracę socjalną dla podopiecznych OIK. Niestety nie zebrano grup, z którymi można byłoby je przeprowadzić.

Rozdział 85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił łącznie: **74 000 zł:**

60 000 zł. na zadania własne

oraz na zakup usług przez jednostki samorządu terytorialnego od innych jednostek samorządu terytorialnego - 14 000 zł.

Wydatkowano kwotę 46 683,59 zł. to jest 77,81 % planowanych wydatków rocznych na zadania własne, w tym na :

- pomoc pieniężną na: kontynuowanie nauki dla 5 osób – 22 419,59 zł,
- usamodzielnienie 4 wychowanków – 19 764 zł
- świadczenie pieniężne na pomoc rzeczową dla 4 wychowanków młodzieżowego ośrodka wychowawczego - 4 500 zł.

Osoby korzystające z pomocy to pochodzący z Łomży pełnoletni wychowankowie placówki opiekuńczo-wychowawczej lub młodzieżowych ośrodków wychowawczych, którzy się usamodzielnili

i kontynuują naukę. W przypadku osiągnięcia pełnoletności wychowankowie opuszczający placówkę opiekuńczo-wychowawczą sami zgłaszają się o pomoc finansową. W związku z tym, jest niski poziom wykonania wydatków w tym rozdziale, a jednocześnie muszą być zabezpieczone środki na powyższe zadanie.

Na zakup usług jst. - nie poniesiono wydatków w 2012, ponieważ na terenie innych powiatów nie przebywały dzieci pochodzące z Łomży.

Rozdział 85202 - Domy Pomocy Społecznej

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **882 000 zł.**

Wydatkowano kwotę 878 261,77 zł. tj. 99,58 % planowanych wydatków rocznych.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i naliczaniu odpłatności za pobyt dla osób w podeszłym wieku.

Pracownicy socjalni pomagali w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania skierowania i umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej.

Odpłatnością za pobyt w domach pomocy społecznej mieszkańców z terenu Łomży objęto 41 osób, a liczba świadczeń - 447.

Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia- Klub Seniora

Plan wydatków na 31.12.2012 r. wynosił **499 907 zł.**

Wydatkowano kwotę 497 783,94 zł, to jest 99,58 % planowanych wydatków rocznych.

Na dzień 31.12.2012r r. zatrudnionych w Klubie Seniora było 8 osób na 7,5 etatu .

Klub Seniora działa za zasadach „dziennego pobytu” i jest ośrodkiem wsparcia dla ludzi starszych. Posiada 120 miejsc dla seniorów, z których korzystało 160 osób. Wydano 28 429 posiłków (370 posiłków miesięcznie). Prowadzona była również działalność kulturalno –

oświatowa. Klub Seniora działa w godzinach od 7.00 do 17.00. W ramach tej działalności Seniorzy mogą rozwijać swoje zainteresowania, uczestniczyć w różnych formach terapii zajęciowej mającej na celu utrzymanie sprawności fizycznej i umysłowej. Podopieczni Klubu Seniora uczestniczą w codziennych zajęciach komputerowych, plastycznych i teatralnych, w nauce tańca. W drugą i czwartą sobotę m-ca organizowane są dla Seniorów zabawy taneczne.

W 2012r Klub Seniora współpracował z:

- Biblioteką Publiczną w Łomży – spotkania z książką, edukacja komputerowa
- Szkołą Podstawową nr 2- występy na świętach okazjonalnych
- Zespołem Szkół Specjalnych – festyn ludowy
- Regionalnym ośrodkiem Kultury, Koleńskim Ośrodkiem Kultury,
- Klubem Seniora z Grajewa, Domem Pomocy Społecznej w Łomży, Parafią Krzyża Świętego oraz Duetem wokalnno-muzycznym z Ostrołęki.

Ponadto seniorzy brali udział w wycieczce do Mikołajek gdzie odbył się rejs statkiem po jeziorze Śniardwy oraz na ogródkach Działkowych „Relaks” odbyło się grillowanie i wspólna biesiada.

Rozdział 85204 – Rodziny zastępcze

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **1 063 576 zł**, z czego na:

zadania własne 827 025 zł,

- zakup usług od innych jednostek samorządu terytorialnego - 215 000 zł.

dofinansowanie zadań własnych powiatu – 21 551 zł.

Ogółem wydatkowano kwotę **1 028 607,64 zł** w tym:

- z zadań własnych 797 312,18 zł, to jest 96,41 % planowanych wydatków rocznych na zakup usług od innych jst. 209 744,46 zł, tj. 97,56 % planowanych wydatków rocznych.

- z zadań własnych powiatu – 21 551 zł, tj. 100 % planowanych wydatków rocznych.

Na dzień 31.12.2012 r. utworzonych jest 34 rodziny zastępcze, w których przebywało najwięcej 66 dzieci. Przyznano stałe świadczenia pieniężne na kwotę 620 261,71 zł.

Wypłacano świadczenia pieniężne z tyt. kontynuowania nauki dla 10 osób na kwotę 47 742,45 zł (świadczenia dotyczą pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych pochodzących

z Łomży, którzy się usamodzielnili i uczą się w szkole średniej lub studiują).

Na zagospodarowanie w formie rzeczowej wydatkowano środki w wysokości 1 500 zł dla 1 osoby.

W 2012 r. istniały 4 rodziny zastępcze zawodowe, w tym jedna pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego.

Środki z dotacji na dofinansowanie zadań własnych powiatu w wysokości 21 551 zł, w całości zostały wykorzystane na pokrycie kosztów umów zleceń zawodowych rodzin zastępczych. Spowodowało to, że środki z zadań własnych przeznaczone na ten cel, nie zostały wykorzystane.

III. DZIAŁANIA MOPS W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Rozdział 85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Plan na 31.12.2012 r. wynosił **47 500 zł**.

Na 31.12.2012 r. wykorzystano środki w kwocie 47 488,94 zł., tj. 99,98 % planowanych wydatków.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łomży prowadził *zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie*. w II etapach: w okresie od marca do maja 2012r oraz od września do listopada 2012r. W programie uczestniczyło 40 osób. Zajęcia ukończyło 33 osoby. Zajęcia odbywały się w Wojewódzkim Ośrodku Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży. Przeprowadzono 2-3 spotkania indywidualne z każdym uczestnikiem zajęć oraz 30 spotkań

warsztatowych (grupowych) po 5 godzin każde. Zajęcia prowadziło 2 psychologów, podczas których omawiano między innymi

1. Przemoc domowa jako zjawisko.
2. Problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich.
3. Asertywność.
4. Konstrukttywne metody wyrażania uczuć.
5. Stres, złość (definicja, objawy, techniki radzenia sobie ze stresem , ze złością)
6. Trening kontroli złości, trening umiejętności prospołecznych.
7. Partnerstwo, zaufanie, wsparcie, szacunek, odpowiedzialność w rodzinie.
8. Przemoc ekonomiczna.
9. Zasady dobrej komunikacji, negocjacji. Sprawiedliwość.

Pomoc psychologiczna

Rodziny, mające problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych korzystają z pomocy psychologa zatrudnionego na ½ etatu w MOPS.

W 2012 udzielono 217 konsultacji indywidualnych w zakresie:

- rozwiązywanie trudnych sytuacji rodzinnych,
- spraw wychowawczych,
- pomocy ofiarom i sprawcom przemocy domowej.

Z terapii indywidualnej skorzystało 5 osób. Udział psychologa w grupach roboczych w zespole interdyscyplinarnym – 58 razy.

Rozdział 85220 - Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosi 360 903 zł., z czego na :

- zadania własne 355 153 zł.
- zadania powiatu 5 750 zł.

Wykorzystano środki w wysokości 354 417,83 zł. , z czego na :

- z zadań własnych 348 926,16 zł, tj. 98,25 % planowanych wydatków rocznych,
- z zadań powiatu 5 491, 67 zł ,tj. 95,51 % planowanych wydatków rocznych.

Z zadań własnych nie wykorzystano środków z umów zlecenia (zawieranych w większości na pełnienie dyżurów), które zawierane są na czas, gdy w hostelu przebywają podopieczni

Zwrot dotacji z zadań powiatu dotyczy dodatków dla pracowników socjalnych z powodu przebywania na zwolnieniach lekarskich.

W Ośrodku zatrudnieni byli następujący pracownicy (5,5 etatu):

- kierownik
- 2 psychologów na 1,5 etatu
- 2 pracowników socjalnych
- 1 pedagog

Na obsługę prawną w OIK zawarto umowę cywilno-prawną z Kancelarią Adwokacką oraz z 2 osobami umowę zlecenia na dyżury w hostelu OIK.

Klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej

W roku 2012 z pomocy Ośrodka skorzystało 590 osób, w tym 413 kobiet i 177 mężczyzn. Wśród klientów Ośrodka było 44 dzieci.

Klienci zgłaszali się do Ośrodka osobiście lub kierowane były przez osoby z najbliższego otoczenia, sąsiadów, przez Lokalny Zespół Interdyscyplinarny, KMP w Łomży, przez pracowników MOPS oraz inne instytucje.

Osoby korzystające z pomocy Ośrodka zgłaszały jeden lub więcej problemów. Wśród problemów klientów Ośrodka wyodrębniono:

- uwikłanie w przemoc w rodzinie: 320 osób w tym: doświadczenie przemocy w rodzinie: 225; osób, bycie świadkiem przemocy w rodzinie: 16 osób;
- problem uzależnienia w rodzinie (od alkoholu, hazardu): 193 osoby;

- konflikty rodzinne: 146 osób;
- problem uzależnienia własny (alkoholizm, hazard): 71 osób;
- problemy emocjonalne: 52 osób;
- problemy wychowawcze: 45 osób;
- problemy zdrowotne: 19 osób;
- problemy ze zdrowiem psychicznym członka rodziny: 29 osób;
- przemoc ze strony obcych osób: 4 osoby;
- konflikty sąsiedzkie: 3 osoby;
- problemy natury prawnej: 63 osoby;
- ofiara handlu ludźmi: 1 osoba;
- inne: 21 osób.

Poradnictwo udzielane w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Klientom Ośrodka pracownicy udzielili **1892 porad specjalistycznych**.

Celem poradnictwa była pomoc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowych, wsparcie klientów w podejmowanych działaniach, a także zapobieganie przechodzeniu kryzysów w stany transkryzysowe lub w chroniczne.

Poradnictwo socjalne udzielone zostało w liczbie **716 porad**. Obejmowało m. in. pracę socjalną z rodziną, udzielanie konsultacji ogólnych, psychoedukację w zakresie problematyki przemocy w rodzinie, choroby alkoholowej, radzenia sobie w kryzysach, wsparcie psychiczne, podejmowanie bezpośrednich interwencji w środowisku zamieszkania, przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, realizację procedury Niebieskie Karty.

Poradnictwo psychologiczne udzielone zostało w liczbie **porad 807** i obejmowało konsultacje ogólne, wsparcie, terapię, psychoedukację dla osób dorosłych, dzieci, par, rodzin, m.in. porady ogólne, wychowawcze, dla osób doznających przemocy, współuzależnionych, uzależnionych, dzieci alkoholików, psychoedukację w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, terapię ofiar przemocy w rodzinie i pomoc z zakresu innych problemów. Ponadto psycholog udzielał porad drogą e-mailową dla klientów szukających pomocy w Ośrodku przez Internet.

Poradnictwo prawne udzielone zostało w liczbie **porad 276**. Obejmowało m. in. porady dotyczące przestępstw znęcania się nad rodziną, alimentów na dzieci, władzy rodzicielskiej, opieki nad dzieckiem, kontaktów z dzieckiem, rozwodów, separacji, innych problemów rodzinnych, ubezwłasnowolnienia, leczenia odwykowego, innych problemów prawnych.

Porady pedagogiczne udzielone zostało w liczbie **porad 93**. Obejmowało ono m. in. porady ogólne, edukacyjno -wychowawcze, wsparcie psychiczne, wsparcie mieszkańców hostelu i realizowanie indywidualnego planu pomocy, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych, psychoedukacja dla osób doznających przemocy, pierwszy kontakt interwencyjny z klientami OIK.

Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

Osoby doznające przemocy w rodzinie stanowiły najliczniejszą grupę klientów Ośrodka - 255 osób pochodzących z 197 rodzin, w których liczba osób w rodzinach wynosiła 681 osób. W tej liczbie klientów znalazło się :

- 27 dzieci, w tym 4 niepełnosprawne, które pochodziły z 23 rodzin,
- 154 współmałżonków lub partnerów pozostających w związkach nieformalnych, w tym 23 niepełnosprawnych, którzy pochodzili ze 131 rodzin,
- 44 inne osoby w rodzinie, w tym 4 niepełnosprawne, oraz 5 osób powyżej 60 lat, które pochodziły z 43 rodzin,

Działania terapeutyczne, w tym programy ochrony ofiar przemocy w rodzinie (z udziałem Policji i innych instytucji) realizowane były wobec 224 osób, które pochodziły ze 196 rodzin, w których liczba osób w rodzinach wynosiła 680 osób. Z tej grupy osób program terapeutyczny przeszło 98 osób.

Z powodu przemocy w rodzinie udzielono również pomocy całodobowej w formie schronienia w hostelu Ośrodka. Było to 16 osób; w tym 5 rodzin i 4 kobiety samotne. W tej

grupie klientów znalazło się 6 dzieci, w tym 1 dziecko niepełnosprawne i 1 osoba jako dorosłe dziecko przebywająca w hostelu z rodziną. Osobodni mieszkańców hostelu z problemem przemocy wyniosły 565 dni.

Pracownicy Ośrodka w przypadkach osób, wobec których zaistniało podejrzenie doświadczania przemocy w rodzinie wszczęli procedury Niebieskie Karty. Procedury wszczynane były na zgłoszenie osoby doznającej przemocy, osób z rodziny lub świadków spoza rodziny. W roku 2012 pracownicy Ośrodka wszczęli 34 procedury Niebieska Karta.

W ramach pomocy rodzinom z problemem przemocy w rodzinie pracownicy Ośrodka podejmowali również działania interwencyjne wobec 178 osób. Były to osoby, w których rodzinach wszczęto procedurę Niebieskie Karty. Działania te polegały na uczestnictwie w prowadzeniu procedury Niebieskie Karty, w tym na udziale w grupach roboczych, na które wzywano ww. osoby, przeprowadzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz udzielaniu interwencyjnego poradnictwa socjalnego, pedagogicznego, psychologicznego.

Hostel Ośrodka Interwencji Kryzysowej

W omawianym okresie sprawozdawczym w hostelu Ośrodka uzyskało schronienie 25 osób, w tym 14 kobiet i 11 dzieci. Było to 8 rodzin; w tym kobiety z dziećmi i 5 kobiet samotnych.

Powodami udzielenia schronienia były:

- doświadczanie przemocy w rodzinie - 16 osób;
- konflikty rodzinne - 5 osób;
- niewydolność wychowawcza i potrzeba ochrony macierzyństwa - 3 osoby;
- niepełnosprawność - 1.

Osobom korzystającym z pomocy w hostelu udzielano wielostronnego wsparcia specjalistycznego. Osobodni mieszkańców hostelu wyniosły 1064 dni.

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Łomży w Lokalnym Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy MOPS w Łomży

Pracownicy Ośrodka aktywnie uczestniczyli w pracach Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Członkowie Zespołu z ramienia Ośrodka uczestniczyli we wszystkich posiedzeniach Zespołu w 2012r.

Uczestniczyli również w organizacji i prowadzeniu 2 spotkań na temat procedury Niebieskie Karty, w których wzięli udział przedstawiciele instytucji środowiska lokalnego działających na rzecz dziecka i rodziny. Spotkania odbyły się w Urzędzie Miejskim. Ponadto pracownicy Ośrodka byli organizatorami warsztatów w zakresie współpracy interdyscyplinarnej w prowadzeniu procedury Niebieska Karta. Warsztaty poprowadzili specjaliści z Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia”, w których wzięli udział przedstawiciele instytucji środowiska lokalnego działających na rzecz dziecka i rodziny. Miejscem odbywania się warsztatów była Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży.

Pracownicy Ośrodka brali udział w grupach roboczych powoływanych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw szczególnie problematycznych. Uczestniczyli w 246 posiedzeniach grup roboczych:

Dane zebrane w ramach obsługi administracyjno - technicznej Zespołu Interdyscyplinarnego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łomży

Pracownicy Ośrodka prowadzili obsługę administracyjno - techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Z dokumentacji Zespołu można wyodrębnić dane statystyczne dotyczące procedury Niebieska Karta w mieście Łomża takie jak:

- liczba Niebieskich Kart, **które wpłynęły do Zespołu- 207;**
- liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskie Karty- 176;
- liczba procedur wszczętych przez KMP w Łomży- 136;
- liczba procedur wszczętych przez MOPS w Łomży- 3;
- liczba procedur wszczętych przez OIK w Łomży- 34 ;

- liczba procedur wszczętych przez Oświatę w Łomży- 1;
- liczba procedur wszczętych przez Ochronę Zdrowia w Łomży- 2;
- liczba powołanych grup roboczych- 52;
- liczba pracujących grup roboczych-98 tym 46 grup z 2011r

Pracownicy Ośrodka podejmowali również działania w celu doskonalenia kompetencji zawodowych poprzez udział w warsztatach, seminariach i innych formach dokształcania się głównie z zakresu przemocy w rodzinie i interwencji w sytuacjach kryzysowych w tym psycholog uczestniczyła w superwizjach pracy nad przemocą domową.

IV. POMOC UDZIELANA RODZINIM W ZASPAKAJANIU POTRZEB

Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenia społeczne za podopiecznych

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **104 407 zł**, w tym:

- z zadań powiatu (od cudzoziemców) – 1 400 zł
- z zadań własnych budżetu (od zasiłków stałych) – 103 007 zł

Wydatkowano kwotę 92 337,55 zł , w tym:

- 10 osób mających status cudzoziemców (zadania powiatu) na kwotę 1 221,75 zł tj. 87,27 % planowanych wydatków rocznych.
- 265 osoby pobierających zasiłki stałe (zadania własne finansowane z budżetu państwa) na kwotę 91 115,80 zł tj. 88,46 % planowanych wydatków rocznych.

W m-cu października 2012 roku zwiększone zostało kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. W związku z tym zakładano zwiększenie ilości podopiecznych kwalifikujących się do otrzymania zasiłku stałego i co za tym idzie składki zdrowotnej. W rzeczywistości okazało się, że wzrost nie był znaczny i nie wykorzystano zaplanowanych środków.

Odnośnie składki zdrowotnej za cudzoziemców, niewykorzystanie środków związane jest z tym, iż w miesiącu grudniu dokonano 3 korekt składki zdrowotnej na łączną kwotę 119,88 zł.

Rozdział 85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia społeczne

Plan wydatków w tym rozdziale na 31.12.2012r wynosi 2 649 273 zł, z tego:

- na zadania własne 851 518 zł
- na zadania własne z budżetu państwa 1 797 755 zł.

Wydatkowano kwotę 2 470 908,67 zł., z tego :

- z zadań własnych 809 082,90 zł , tj. 95,02 % planowanych wydatków rocznych
- z zadań własnych z budżetu państwa 1 661 825,77 zł, tj. 92,44 % planowanych wydatków rocznych.

W m-cu października 2012 roku zwiększone zostało kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. W związku z tym zakładano zwiększenie ilości podopiecznych kwalifikujących się do otrzymania zasiłków. W rzeczywistości okazało się, że wzrost nie był znaczny i nie wykorzystano zaplanowanych środków.

Ponadto przy zgłaszaniu braków dotyczących zasiłków okresowych do PUW , zapotrzebowano kwotę 199 000 zł., a otrzymano 358 775 zł. Odnośnie zasiłków stałych przy zgłaszaniu braków do PUW, zapotrzebowano kwotę 135 350 zł., a otrzymano 242 120 zł.

Zasiłki i pomoc w naturze - zadania własne

Wydatkowano kwotę **809 082,90 zł** na :

- zasiłki celowe na kwotę 526 044 zł
- zasiłki celowe jako udział własny w programie „ Rodzina bez przemocy” na kwotę 12 003,96 zł.
- zasiłki celowe na zakup opału na kwotę 247 225 zł.
- usługę pogrzebową na kwotę 5 959,94 zł

zasiłki celowe na zorganizowanie wycieczki z okazji Dnia Dziecka dla dzieci podopiecznych jako udział własny w programie „Rodzina bez przemocy” na kwotę 8 000 zł.

zorganizowanie kolonii letnich dla dzieci na kwotę 9 850 zł.

Pomoc celową otrzymało **1968** osób (1384 rodzin), w tym zasiłki specjalne celowe – **342** osoby.

- opał – 447,
- żywność- 801,
- odzież, obuwie – 312,
- remonty – 17,
- zakup leków – 333,
- sprzęt gospodarstwa domowego – 31,
- dopłata do wydatków mieszkaniowych – 186,
- przybory szkolne – 121,
- kolonie – 30 ,
- inne – 130,
- wsparcie dochodowe EFS – 116

Zasiłki i pomoc w naturze - zadania własne finansowane z budżetu państwa.

Wydatkowano kwotę **1 661 825,77** zł na wypłatę 5 669 zasiłków okresowych.

Zasiłki okresowe otrzymało **1140 osób** z tego :

- z tytułu bezrobocia – 962,
- długotrwałej choroby – 36,
- niepełnosprawności – 77,
- inne powody - 65

Rozdział 85215 – Dodatki i ryczałty mieszkaniowe

Plan wydatków na 12.2012r wynosił **3 473 496 zł.**

Wydatkowano kwotę 3 189 893,65 zł, to jest 91,84 % planowanych wydatków rocznych. Niewykorzystanie środków spowodowało zmniejszenie liczby rodzin korzystających z dofinansowania w formie dodatku i ryczałtu mieszkaniowego.

Na dodatki mieszkaniowe wydano kwotę 1 462 581,34 zł.

Na ryczałty mieszkaniowe wydano kwotę 137 566,20 zł.

W 2012r. **128 rodzin** otrzymało dodatki i ryczałty mieszkaniowe, z tego:

46 rodzin z MPGKiM

76 rodzin ze spółdzielni mieszkaniowych

6 rodzin – inni administratorzy

Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **1181120 zł.-** zadania własne finansowane z budżetu państwa.

Wydatkowano kwotę 1 050 036,64_zł tj. 88,9 % planowanych wydatków rocznych. Kwota ta została pokryta w całości z dotacji na zadania własne finansowane z budżetu państwa, gdyż nastąpiła zmiana przepisów i od stycznia 2012 r. gmina nie współfinansuje wydatków na zasiłki stałe.

Zasiłki stałe otrzymało **292 osoby**, wypłacono 3178 świadczeń w tym:

- przyznane dla osoby samotnie gospodarującej – 216,
- pozostającej w rodzinie – 76

Rozdział 85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan wydatków na 31.12.2012 wynosił **1 458 215 zł** z czego:

- na zadania własne 1 344 182 zł.

- udział własny w usługach specjalistycznych 1 438 zł., na zadania zlecone 112 595 zł

Wykorzystano środki w wysokości 1 450 415,53 zł., z tego :

- z zadań własnych 1 338 795,41 zł. tj. 99,6 % planowanych wydatków rocznych,

udział własny w usługach specjalistycznych 1 438 zł., tj. 100 % planowanych wydatków rocznych,

- z zadań zleconych (usługi specjalistyczne) 110 182,12 zł., tj. 97,86 % planowanych wydatków rocznych.

Osoby w podeszłym wieku, samotne, chore, niepełnosprawne wymagają pomocy w zaspakajaniu swoich potrzeb w miejscu zamieszkania i w środowisku. Taką pomoc świadczą opiekunki domowe zatrudnione w MOPS

Na 31.12.2012 r. było zatrudnionych *50 opiekunek domowych* na 49,5 etatu, w tym 4 osoby w ramach robót publicznych i 1 osoba w ramach prac interwencyjnych. Usługami opiekuńczymi objęto 111 osób. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu usług opiekuńczych 82 239.

Usługi specjalistyczne.

W ramach usług specjalistycznych w 2012r było zatrudnione *4 opiekunki* na 3,5 etatu.

Usługami specjalistycznymi objęto 4 osoby. Liczba godzin przepracowanych przy świadczeniu specjalistycznych usług opiekuńczych w 2012 r. wyniosła 6 502.

Rozdział 85231 – Pomoc dla cudzoziemców

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **113 410 zł.**

Wydatkowano kwotę 111 370 zł. to jest 98,2% planowanych wydatków rocznych.

Nie wykorzystano środków, gdyż część decyzji przyznających świadczenia dla cudzoziemców została uchylona.

Ar. 92 i art. 93 ustawy o pomocy społecznej Cudzoziemcowi, który uzyskał w Polskiej status uchodźcy lub z ochroną uzupełniającą udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy.

Pomoc obejmuje:

1. świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego,
2. opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne
3. specjalistyczne poradnictwo.

W 2012r pomocą integracyjną objętych zostało **17 rodzin** w tym 8 rodzin ze statusem uchodźcy i 9 rodzin z ochroną uzupełniającą. Łącznie 32 osoby - 146 świadczeń. Świadczenia pieniężne w kwocie wypłacane były na wynajem mieszkania, bieżące utrzymanie rodziny.

Praca socjalna oraz działania skierowane na rodzinę obejmowały:

1. pomoc w wynajęciu mieszkania, pomoc w wyposażeniu, negocjowanie ceny wynajmu z właścicielem mieszkania, uzyskaniu zameldowania
2. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych (uzyskanie NIP, PESEL, zarejestrowanie się w PUP)
3. pomoc w uzyskaniu świadczeń rodzinnych,
4. zapoznanie z miastem tj. pokazanie ważnych urzędów, instytucji,
5. pomoc w szukaniu pracy, rozmowy z pracodawcą,
6. kontakt ze szkołą, z pedagogiem, wychowawcą.

Z uwagi na barierę językową, a także na różnice kulturowe prowadzenie pracy socjalnej z cudzoziemcem jest bardzo trudne. Uchodźcy mają na wiele spraw inne poglądy, wyrażają swoje

uczucia inaczej niż Polacy. Odmienność taka powoduje, że osoby te nie tylko potrzebują „przewodnika” po polskiej kulturze ale przede wszystkim zrozumienia i indywidualnego podejścia do problemu.

W wyniku prowadzonej pracy socjalnej dzieci w wieku szkolnym realizują obowiązek szkolny. Osoby pełnoletnie rejestrują się w PUP jako osoby poszukujące pracy, propozycji pracy nie otrzymują. Cudzoziemcy pracują najczęściej dorywczo na budowie dorabiając sobie do otrzymywanych świadczeń z MOPS.

W trudnych sytuacjach kryzysowych dużym wsparciem dla cudzoziemca a także dla pracownika socjalnego są mentorzy zatrudnieni w Fundacji „OCALENIE”.

W ramach pracy socjalnej 4 cudzoziemców, którzy ukończyli program integracji wzięło udział w Projekcie „Podlaskie Inkubatory Inicjatyw Ekonomii Społecznej 2”. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem Projektu było przekazanie wiadomości z zakresu prawa i finansowania podmiotów ekonomicznych. Cudzoziemcy wykorzystując nabytą wiedzę przystąpili do konkursu składając niezbędną dokumentację do założenia Spółdzielni Socjalnej. Efektem podjętych działań było przyznanie środków finansowych na założenie Spółdzielni Socjalnej „KAVKAZ”. Nie doszło do założenia Spółdzielni, gdyż 1 osoba z 5 członków zrezygnowała z powodu wyjazdu.

Rozdział 85295 – Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Zgodnie z Ustawą o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”¹ art.2 celem Programu jest:

1. wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewniania posiłku osobom jego pozbawionym, ze szczególnym uwzględnieniem osób terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich,
2. długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia,
3. upowszechnienie zdrowego stylu żywienia,
4. poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach,
5. rozwój w gminach bazy żywieniowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Plan wydatków na 31.12.2012r w tym rozdziale wynosił **981 589 zł**, z tego:

zadania własne – 245 125 zł.

zadania własne finansowane z budżetu państwa - 736 464 zł.

Wydatkowano kwotę 951 990,21 zł, z tego:

- z zadań własnych - 215 526,21 zł, tj. 87,93% planowanych wydatków rocznych,
- z zadań własnych finansowanych z budżetu państwa – 736 464 zł., tj. 100% planowanych wydatków rocznych środki nie wykorzystano, gdyż kwota 40 552 zł. z zadań własnych została zabezpieczona na ewentualne zwiększenie potrzeb w m-cu grudniu.

Udział procentowy środków własnych w ogólnych wydatkach w zakresie dożywiania w 2012r wynosił 22,64 %.

Na dożywianie dzieci w przedszkolach wydatkowano kwotę 70 638,03 zł.

Na dożywianie dzieci w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych wydatkowano kwotę 277 032,04 zł.

Ponadto z puli 10 % dyrektorów przedszkoli i szkół (bez wydanej decyzji Dyrektora MOPS) wydatkowano kwotę 6 311,42 zł, skorzystało 25 dzieci (1937 świadczeń).

Na posiłek gorący dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych wydatkowano kwotę 297 440,78 zł.

¹ Ustawa z dnia 29 grudnia 2005r o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Dz. U Nr 267 poz. 2258 i 2259

W ramach "Pomocy państwa w zakresie dożywiania" wypłacono (Kasa MOPS) zasiłki celowe w wysokości 300 567,94 zł. (dla 368 osób).

Programem „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania ” w 2012r w formie posiłku objęto 911 osób (116 465 świadczeń) z tego:

- w przedszkolach 216 dzieci (16 618 świadczeń),
- w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych 503 uczniów (74031 świadczeń
- osoby starsze, chore, niepełnosprawne 192 (25816 świadczeń)

Łącznie z Programu „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało **1279** osób.

Rozdział 85295 – Noclegownia dla bezdomnych

Plan wydatków na dzień 31.12.2012r wynosił **151 200 zł.**

Wydatkowano kwotę 146 077,78 zł., tj. 96,61 % planowanych wydatków rocznych.

Środki nie zostały wykorzystane w większości na zakupie energii, gdyż koszty energii cieplnej były niższe niż przewidywano.

W Noclegowni dla bezdomnych na 31.12.2012r. zatrudnione były 3 osoby na 3 etaty.

Wydano **15** decyzji dla 15 osób, liczba świadczeń 1 783 w tym:

od 19 – 40 lat – 5 osób

od 41 do 60 lat – 12 osób

Osobodni pobytu bezdomnych osób w Ogrzewalni mężczyzn i kobiet - 1298.

Rozdział 85295 – Prace społecznie użyteczne

Plan wydatków na 31.12.2012r – wynosił **62 400 zł.**

Wydatkowano kwotę 38 245,80 zł., tj. 61,29 % planu. W ramach prac społecznie - użytecznych zatrudnionych było 25 osób.

MPGKiM - 5 osób,

MOPS - 19 osób,

PCK - 1 osoba,

Łącznie przepracowano **5 126** godzin.

Niewykorzystanie środków spowodował fakt, iż ponad 50 % kosztów prac społecznie użytecznych jest pokrywana ze środków Urzędu Pracy i jest to uwarunkowane od jego środków finansowanych na ten cel.

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społ. osób niepełnosprawnych

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **80 556 zł.**

Wydatkowano kwotę 80 556 zł, tj. 100% planowanych dodatków rocznych.

Powyższe wydatki są przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zajęć z osobami niepełnosprawnymi prowadzonych w formie warsztatów terapii zajęciowej w Marianowie i w Zakładzie BONA w Łomży.

Rozdział 85395 - Pozostała działalność-Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Plan wydatków BZiRON na 31.12.2012 wynosił **187 007 zł.** Wydatkowano kwotę 81 152,65 zł, tj. 96,87 % planowanych wydatków rocznych.

Na 31.12.2012r. zatrudnionych w BZiRON było 4 osoby na 3,75 etatu, w tym 1 osoba zatrudniona na 3m-ce zagwarantowane umową z PUP po odbyciu stażu.

Rozdział 85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **2 849 124 zł** z tego:

- na zadania własne 2 008 745 zł
- na zadania własne budżetu państwa 836 779 zł
- na zadania zlecone 3 600 zł.

Wykorzystano środki w wysokości 2 826 801,02 z tego :

- z zadań własnych 1 986 422,02 zł. tj. 98,89 % planowanych wydatków rocznych,
- z zadań własnych budżetu państwa 836 779 zł., tj. 100 % planowanych wydatków rocznych,
- z zadań zleconych 3 600 zł., tj. 100% planowanych wydatków rocznych.

W ramach zadań zleconych wypłacono 12 świadczeń z tytułu wynagrodzenia dla 2 osób należne opiekunowi za sprawowanie opieki przyznane przez sąd.

Na dzień 31.12.2012r w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łomży zatrudnionych było 56 osoby na 54,50 etatu, w tym 2 osoby w ramach robót publicznych i 1 prac interwencyjnych.

Niewykorzystanie środków dotyczący wynagrodzeń osobowych w wysokości 75 zł, są to niewykorzystane dodatki dla pracowników socjalnych, w związku z przebywaniem ich na zwolnieniach lekarskich. Na składkach FUS pozostały środki, ze względu na otrzymanie na ten cel dotacji z PUW. Na Funduszu Pracy pozostały niewykorzystane środki, gdyż za pracowników powyżej 55 roku życia i po urloпах macierzyńskich nie nalicza się funduszu. Odnośnie odpisu na ZFŚS, zaplanowano dodatkową kwotę odpisu na pracowników zatrudnianych z urzędu pracy.

V. CHARAKTERYSTYKA OSÓB KORZYSTAJACYCH Z POMOCY MOPS

Art.2.1 Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.²

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pacy socjalnej,
- powadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb

Głównym celem pomocy społecznej jest:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej- dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2012r udzielił pomocy finansowej dla **2608** osób -**1698** rodzin.

² Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej Dz. U Nr 175, poz. 1362 z póź. zm.

Rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej zamieszkują w zasobach:

- Łomżyńska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 353
- Spółdzielnia Perspektywa - 189
- Mieszkania Komunalne - 412
- Spółdzielnia Jedność- 14
- Domki jednorodzinne - 255
- Stacja na zasadach wynajmu - 406
- Inne -69

Najczęstszym powodem korzystania z pomocy było równocześnie kilka przesłanek:

- ubóstwa – 1447
- bezdomność- 28
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 58
- bezrobocie - 1032
- niepełnosprawność - 401
- długotrwała choroba - 459
- bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 186 w tym: rodziny niepełne -142, rodziny wielodzietne - 52
- alkoholizm - 71
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego - 26
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą - 22

Główne źródło utrzymania rodzin korzystających z pomocy MOPS

- wynagrodzenie za pracę -237
- emerytura, renta - 364
- świadczenia rodzinne -287
- alimenty - 138
- zasiłek z PUP-45
- dodatek mieszkaniowy -146
- świadczenia z MOPS -478
- świadczenia pielęgnacyjne – 3

Wykształcenie osób korzystających z pomocy MOPS

- podstawowe – 680
- gimnazjalne – 84
- ponadgimnazjalne - 727
- pomaturalne – 149
- wyższe – 56

1620 rodzin, które otrzymały pomoc finansową objęte były pracą socjalną, która dotyczyła:

- **W rodzinach wielodzietnych –**
Edukacji nt. prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych i sąsiedzkich, kontaktów z pracownikami oświaty/ pedagog szkolny, nauczyciel/ , pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, edukacji nt. racjonalnego gospodarowania budżetem, zapewnieniem wszystkim członkom rodziny zgłaszanych potrzeb

- **W rodzinach niepełnych**

Pomocy w dotarciu do poradnictwa specjalistycznego, uzyskaniu przysługujących świadczeń, składania pism procesowych

W rodzinach gdzie występuje problem bezrobocia

- Aktywizacji osób bezrobotnych, udostępniania dostępu do ofert pracy zamieszczonych w Internecie / oferty PUP i osób fizycznych /, informowanie o ofertach PUP dot. przekwalifikowania, podjęcia stażu, prac interwencyjnych i robót publicznych, ponawiania gotowości do podjęcia zatrudnienia, motywowanie do rejestracji w PUP, uzyskania dostępu do szkoleń prowadzonych w PUP, ofert pracy, aktywnego poszukiwania zatrudnienia, kwalifikowanie do uczestniczenia w projekcie EFS, motywowanie do ukończenia szkoleń, informowanie o przysługujących świadczeniach i sposobach ich uzyskania

W rodzinach z osobami niepełnosprawnymi

- Pomocy w uzyskaniu świadczeń i dofinansowania – w ramach m.in. rehabilitacji zawodowej i społecznej, składania wniosków o ich uzyskanie, informowanie o przysługujących ulgach, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, zabezpieczenia zgłaszanych potrzeb, informowanie o przysługujących świadczeniach, ulgach i uprawnieniach, sposobie składania wniosków, kierowanie do właściwych instytucji w celu uzyskania renty, emerytury, świadczeń pielęgnacyjnych

W rodzinach zagrożonych problemem alkoholowym

- Prowadzona praca socjalna dotyczyła wskazywania mechanizmów i skutków uzależnienia, motywowania do podjęcia leczenia i zmiany dotychczasowego zachowania, informowanie o pomocy jaką można uzyskać w Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, WOPiTU, możliwościach skierowania wniosku o przymusowe leczenie

Prowadzona praca socjalna obejmowała kontakty z przedstawicielami kościoła, oświaty, służby zdrowia i innych instytucji świadczących pomoc, funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej, kuratorami i i organizacjami działającymi na rzecz instytucjonalnej pomocy (PKPS, CARITAS, TPD, Biuro Porad Obywatelskich, Edukator)

Wymierne efekty pracy socjalnej to:

1. podjęcie leczenia odwykowego – **45**
2. podjęcie zatrudnienia / prace sezonowe, społecznie-użyteczne, roboty publiczne i In. **342**
3. podnoszenie kwalifikacji i uczestniczenie w projekcie aktywizującym bezrobotnych **102**
4. uzyskanie mieszkania socjalnego **1**
5. uzyskanie przysługujących świadczeń **124**
6. aktywizacja społeczna / uczestniczenie w zajęciach dla seniorów / - **14**
7. podjęcie i kontynuowanie leczenia specjalistycznego **7**
8. uzyskanie stopnia niepełnosprawności **34**
9. umieszczenie w miejscu zapewniającym całodobową opiekę/ ZOL, DPS / **7**
10. uzyskanie dofinansowania na leczenie z fundacji **1** osoby
11. uczestniczenie w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy **28** i Oddziału Dziennego Pobytu **9** oraz w Powiatowym ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Komnatach **3**
12. pomoc przy pisaniu pism procesowych i wniosków **146**
13. uzyskanie specjalistycznego poradnictwa **409**

W ramach procedury Niebieskiej Karty pracownik socjalny:

1. diagnozował sytuację i potrzeby osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,

2. udzielał informacji o możliwościach uzyskania pomocy: psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz o instytucjach pomocowych, a także możliwościach podjęcia dalszych działań, mających na celu poprawę sytuacji osoby dotkniętej przemocą,
3. organizował niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeśli była niezbędna,
4. zapewniał osobie schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc / w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie /,
5. prowadził rozmowy z osobą stosującą przemoc

Pracownik socjalny uczestniczył w posiedzeniach grup roboczych planując z pozostałymi uczestnikami i osobami, których dotyczył problem -działania zmierzające do likwidacji przyczyn występowania zachowań przemocowych, podejmował działania mające na celu niwelowanie skutków - w zależności od indywidualnych potrzeb i podejmowanych działań, wspierał i monitorował procesy zachodzące w rodzinie we współpracy z przedstawicielami powołanych instytucji.

W 2012 roku w ramach określonych procedur pracę z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy prowadzono w 82 grupach roboczych.

Pracownicy MOPS prowadzili także pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny.

Kontrakt jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, która określa sposób współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej.

Kontraktem socjalnym objęto 180 osób, które dotyczyły głównie:

- uzyskania nowych kwalifikacji, aktywnej integracji, uczestniczenia w projekcie systemowym „EFS - Nowa droga do sukcesu”,
- podjęcia działań w celu uzyskania przysługujących świadczeń,
- podjęcia leczenia odwykowego dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych członków rodziny, występowania z pozwami o uzyskanie alimentów,
- podjęcia pracy, zarejestrowania się w PUP,
- złożenia wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

VI. REALIZACJA ZADAŃ USTAWOWYCH Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH przez Biuro Zatrudnienia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych jest to zespół działań organizacyjnych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Podział środków przypadających samorządom powiatowym dokonany został na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003r w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz.U. Nr 88, poz.808 z późn. zm.)

ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI ZAWODOWEJ:

Przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

Wpłynęło 5 wniosków na wartość **238.351 zł** na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Podpisano 4 umowy na wartość **139.450 zł.** -z tego na działalność gospodarczą 3 umowy na wartość **109.450 zł** – tj. gabinet fizjoterapeutyczny, usługi sprzątające, usługi krawieckie oraz 1 osoba – wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej – kwota **30.000 zł.**

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej

Wpłynęło 8 wniosków o zwrot kosztów wyposażenia 15 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na wartość **613.257,00 zł.** Podpisano 8 umów na utworzenie 15 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na wartość **504.000,00 zł, są to:** 1 stanowisko – kierowca, 2 stanowiska przy obsłudze plotera, 1 stanowisko produkcyjne, 1 stanowisko sprzedawcy, 1 stanowisko kierowcy, 1 stanowisko produkcyjne – obsługa wagi, 1 stanowisko – operator obsługi kotła, 1 stanowisko – pomocnik operatora, 1 stanowisko – operator obsługi wywrotnicy i wydmuchiarki, 1 stanowisko – operatora obsługi zmywarki, 1 stanowisko – operator obsługi dozownicy, 1 stanowisko – operator obsługi zamykarki.

Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Zawarto ***Porozumienie*** z Powiatowym Urzędem Pracy na realizację i finansowanie stażu dla 2 osób bezrobotnych niepełnosprawnych – wydatkowano kwotę **11.590,00 zł**

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej zaplanowano środki w wysokości 655.040,00 zł. Wydatkowano 655.040,00 zł co stanowi 100% zaplanowanych środków.

ZADANIA Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ:

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych

Wpłynęło **225** wniosków osób niepełnosprawnych w tym **57** opiekunów. Dofinansowano turnusy rehabilitacyjne dla 187 osób niepełnosprawnych na wartość **157.581 zł. w tym:**

- 92 osoby dorosłe kwotę 81.528 zł
- 21 opiekunów osób dorosłych kwotę 13.514 zł
- 46 dzieci kwotę 44.482 zł
- 28 opiekunów dzieci kwotę 18.057 zł

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

W 2012 roku wpłynęło 45 wniosków na ogólną wartość **298.345 zł.**

Zawarto 31 umów o dofinansowanie likwidacji barier na ogólną wartość **142.296 zł**

Zrealizowano 30 umów na ogólną wartość **139.465 zł** z tego:

- bariery architektoniczne – 26 umów na kwotę 130.664 zł /osoby dorosłe/
- bariery architektoniczne - 1 umowa na kwotę 6.382 zł /dziecko/

Umowy na likwidację barier architektonicznych dotyczyły adaptacji mieszkań, w szczególności łazienek pod kątem niepełnosprawności i zakupu schodolazów,

- bariery w komunikowaniu się – 3 umowy na kwotę 2.419 zł

Umowy na likwidację barier w komunikowaniu dotyczyły zakupu maszyny do pisania brajlem oraz zakupu lupy.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Wpłynęły **3** wnioski na ogólną wartość **18.540 zł**. Podpisano **3** umowy na kwotę dofinansowania **18.540,00 zł**. do **3** imprez integracyjnych dla osób niepełnosprawnych w tym:

Integracyjny turniej sportowy – zdrowo i wesoło Łomża 2012 organoizowany przez Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie „Pomocna Dłoń”, *wyjazd integracyjny Łomża – Golubie Dobrzyń – Obory – Toruń – Włocławek – Łomża* organizowany przez Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Łomży i *XI Przegląd piosenki religijnej domów pomocy społecznej Łomża 2012*” organizowany przez Stowarzyszenie Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Intelktualnie „Pomocna Dłoń”

Zrealizowano 3 umowy na wartość 18.202,00 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Wpłynęły **293** wnioski na dofinansowanie na ogólną wartość– **280.466,00 zł**. Zawarto **8 umów** na dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę **11.343 zł**. Były to łóżka rehabilitacyjne i rowery rehabilitacyjne.

Dofinansowano dla **290 osób** do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych kwotę **226.592 zł**, w tym dla **24** dzieci kwotę **28.843 zł**.

Dofinansowaniem objęto m.in.: aparaty słuchowe z wkładkami usznymi, protezy, buty ortopedyczne, pieluchomajtki, materace p/odleżynowe, cewniki, balkoniki, wózki inwalidzkie, podpórki trójkołowe, kule łokciowe, pionizatory.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej zaplanowano 541.841 zł , wydatkowano środki w wysokości 541.840, 00 zł ,co stanowi 100 % zaplanowanych środków.

WSPÓLFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW

TERAPII ZAJĘCIOWEJ

W Łomży działa jeden warsztat terapii zajęciowej dla **35** uczestników. Warsztat prowadzony jest przez Zakłady Spożywcze „BONA” spółka z o.o – zakład pracy chronionej.

Warsztat terapii zajęciowej realizuje zadania zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osoby niepełnosprawne niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę ich indywidualnych możliwości .

Na współfinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej przewidziano kwotę: 517 860,00 zł., wydatkowano 517.860,00 zł co stanowi 100% środków przyznanych na działalność WTZ w 2012 roku ze środków PFRON.

W dniu 31 grudnia 2012 roku został podpisany Aneks do umowy dotyczący zwiększenia liczby uczestników w WTZ o 5 osób. Od 1 stycznia 2013 roku do WTZ będzie uczęszczało 40 uczestników.

Ogółem przyznane środki PFRON - 1 714741,00, wydatkowano ogółem 1 714740,00

Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej nie wymaga harmonogramu wydatków. Dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej odbywa się kwartalnie , natomiast pozostałe zadania realizowane są na bieżąco w zależności od wpływających wniosków, a z tym związanych potrzeb osób niepełnosprawnych.

PROGRAMY CELOWE

W 2012 roku realizowany był **Program wyrównywania różnic między regionami II** oraz **pilotażowy program Aktywny Samorząd**.

Celem strategicznym programów jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Program wyrównywania różnic między regionami II – obszar B obejmował likwidację barier w zakładach opieki zdrowotnej, urzędach i placówkach edukacyjnych w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania. Do **programu** przystąpiły dwie placówki tj.: Przedszkole Publiczne Nr 14 w Łomży i Zespół Szkół Specjalnych w Łomży. W dniu 12 grudnia 2012 roku została zwarta umowa na dofinansowanie do wysokości 60% kosztów realizacji projektów tj. kwota **83.464,89 zł**. Umowy realizowane będą w 2013 roku.

Pilotażowy program Aktywny Samorząd skierowany jest do osób niepełnosprawnych i realizowany był w pięciu obszarach:

obszar A - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,

obszar B1 - pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,

obszar C - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

obszar D - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

obszar F - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla

osoby zależnej.

Z dofinansowania ze środków PFRON w ramach realizowanego programu

„Aktywny Samorząd” skorzystało **10 osób** na ogólną wartość **44.803 zł**.

VII. REALIZACJA PROGRAMU WOLONTARYSTYCZNEGO

Uchwałą Nr 133/XVII/11 dnia 30 listopada 2011r został przyjęty program wolontarystyczny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łomży na lata 2011-2016.

Głównym celem programu jest zwiększenie aktywności obywatelskiej mieszkańców miasta Łomża oraz propagowanie uczestnictwa w zaspakajaniu potrzeb i zainteresowań

Ośrodek zawarł w bieżącym roku porozumienia z 26 wolontariuszami natomiast na koniec roku aktywnych było 16 osób.

W większości byli to uczniowie szkół ponadgimnazjalnych i studenci.

Zmieniająca się liczba wolontariuszy spowodowana była tym, iż uczniowie szkół średnich wyjechali na studia do innych miast lub zmieniła się ich sytuacja osobista lub rodzinna.

Wolontariusze świadczyli pomoc na rzecz indywidualnych osób oraz rodzin w miejscu zamieszkania.

Świadczona pomoc to:

- pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji,
- opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym (zespół Downa- stymulowanie jego rozwoju),
- wspólne spędzanie czasu z osobami samotnymi, niepełnosprawnymi,
- pomoc w robieniu zakupów, wykonywanie drobnych prac domowych,
- czytanie prasy, wypożyczanie książek z biblioteki itp.

Dla 7 dzieci ze szkoły podstawowej i gimnazjum udzielana była pomoc w nauce języka angielskiego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w godzinach popołudniowych.

Wolontariusze wykonując swoje czynności rozbudzają zainteresowania, uczą wrażliwości, zrozumienia i empatii a także sposobów spędzania wolnego czasu.

Celem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest rozpropagowanie idei wolontariatu i objęcie większej ilości osób niepełnosprawnych w tym także pomoc rodzicom gdzie znajduje się dziecko niepełnosprawne oraz uczniom mających problemy w nauce.

VIII. PROJEKT SYSTEMOWY – „EFS- Nowa droga do sukcesu ” -2012r

Rozdział 85395 - Pozostała działalność – „EFS nowa droga do sukcesu”

Plan wydatków na 31.12.2012r wynosił **618 955 zł**, z tego:

- zadania własne (zasiłki celowe jako wkład własny jst w EFS) – 93 548 zł (§ 3119)
- zadania EFS – 525 407 zł.

Wydatkowano kwotę **550 134,76 zł**, tj. 88,88 % planowanych wydatków, z tego:

- zadania własne – zasiłki celowe na kwotę 65 105 zł
- zadania EFS – 485 029,76 zł.

Środki nie zostały wykorzystane, gdyż większość zawieranych umów poprzedzone jest, zgodnie z Ustawą o Finansach Publicznych, konkursami ofert bądź przetargami. Ze względu na to, powstają różnice między zatwierdzonym projektem, a ponoszonymi wydatkami. Ponadto wysokość wypłaconych zasiłków celowych musi wynosić 10,5 % ogólnych wydatków projektu.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie pomocy bezrobotnym prowadzone są w dwóch kierunkach:

1. zapewnienie środków utrzymania umożliwiających przetrwanie trudnego okresu pozostawania bez pracy
2. aktywizowanie osób bezrobotnych do działań umożliwiających na wyjście z sytuacji bezrobocia oraz nauka właściwych zachowań na rynku pracy.

Brak pracy, niskie wykształcenie, brak wiary w możliwości zmian oraz brak środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji powoduje ubożenie rodzin w konsekwencji wykluczenie społeczne. Bez odpowiedniego wsparcia, rodziny te nie mają możliwości poprawy swojej sytuacji materialnej i zawodowej.

Dlatego też pracownicy socjalni podejmują różne działania min. od 2008r realizują projekty systemowe pozyskując środki z Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2012r po raz kolejny realizowany był projekt systemowy „EFS- Nowa droga do sukcesu”

Projekt dotyczył działania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Okres realizacji projektu od 01.02.2012r do 31.12.2012r. Projekt skierowany był do osób korzystających z pomocy społecznej zagrożonej wykluczeniem społecznym, którzy nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej, o niskich kwalifikacjach zawodowych i osób niepełnosprawnych.

Celem szczegółowym projektu było zwiększenie kwalifikacji zawodowych, zdobycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy, zwiększenie kompetencji życiowych i umiejętności umożliwiających powrót do życia społecznego uczestników projektu oraz upowszechnienie form aktywnej integracji i pracy socjalnej.

Aktywną integracją w 2012r objęto 112 osób w tym:

- w module I – 53 osoby,
- w module II - 59 osób

Działania aktywnej integracji w dwóch modułach:

1. Warsztaty z psychologiem zajęcia w 4 grupach w zakresie budowania motywacji do podjęcia pracy, zwiększenia zaradności, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, zwiększenia samooceny. Porady indywidualne psycholog 20 godz. W doradztwie psychologicznym brali udział osoby z otoczenia beneficjentów.
2. Doradztwo zawodowe zajęcia w 4 grupach w zakresie odkrywania predyspozycji do wykonywania określonej pracy, możliwościach zatrudnienia, poznania nowych technik i metod poszukiwania pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej. Spotkania indywidualne z doradcą zawodowym 20godz. w zależności od potrzeb klientów.
3. Warsztaty zarządzania budżetem zajęcia w 4 grupach dotyczyły racjonalnego dysponowania pieniędzmi, długofalowego planowania finansów domowych, systematyczności w oszczędzaniu, poznania zarządzania w sytuacjach kryzysowych, racjonalnego pożyczania.
4. Zajęcia z prawnikiem zajęcia w 4 grupach, elementy z zakresu prawa pracy, rodzinnego, cywilnego, karnego. Porady indywidualne z prawnikiem 20 godz.
5. Zajęcia profilaktyczne ze specjalistą terapii uzależnień zajęcia w 4 grupach w celu nabycia wiedzy o uzależnieniach i promocji zdrowia.

Szkolenia zawodowe I module:

- obsługa kasy fiskalnej dla 17 osób - 70 godz.
- opiekun osób starszych dla 15 osób - 120 godz.
- murarz dla 8osób-120 godz.
- florysta dla 13 osób -102 godz..
- stylizacja paznokci dla 10 osób 32 godziny

Szkolenia zawodowe w II module:

- kurs prawa jazdy dla 10 osób,
- asystent rodziny dla 13osób - 230 godz.
- kucharz dla 20 osób - 120 godz.
- opiekun dzieci dla 15 osób - 120 godz.
- wózek jezdniowy dla 11 osób - 70 godz.

- stylizacja paznokci dla 10 osób - 32 godz.
- język angielski dla 20 osób - 60 godz.

Ponadto w II module 100 osób (w tym dzieci) wzięło udział w Warsztatach wyjazdowych z komunikacji w rodzinie.

W ramach działań środowiskowych uczestnicy projektu uczestniczyli w wyjeździe integracyjnym do Warszawy.

Uczestnicy I Modułu zwiedzili Pałac Wilanowski i obejrzeli spektakl w Teatrze Kwadrat pt „Benek czyli upiór w moherze”

Natomiast z Modułu II zwiedzili Pałac Łazienkowski i obejrzeli spektakl w Teatrze Żydowskim pt. „Dla mnie bomba”

W kwietniu i listopadzie zostały zorganizowane konferencje promocyjne. Uczestnicy projektu otrzymali materiały szkoleniowe i korzystali z cateringu.

116 osób otrzymało zasiłki celowe na kwotę 65 105 zł. Dla 39 dzieci uczestników zostało opłacone przedszkole na czas realizacji projektu oraz za 2 uczestników opłacano chesne za naukę. Przez cały czas realizacji projektu prowadzona była praca socjalna w miejscu zamieszkania z uczestnikami projektu i ich rodzinami. Zostały podpisane kontrakty socjalne określające sposób współdziałania beneficjentów z pracownikiem socjalnym w zakresie rozwiązywania osobistych problemów, przewycięzania trudnych sytuacji.

IX. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI SPOŁECZNYMI

Art. 2.2 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r stanowi: „Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie , na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi”.

Współpraca pracowników socjalnych z w/w podmiotami polegała na informowaniu o możliwościach uzyskania i opiniowaniu osób zgłaszanych do otrzymania pomocy świadczonej przez te instytucje.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczącymi wprowadzenia ujednoczonych zasad przekazywania żywności dla najuboższej ludności UE w ramach programu unijnego PAED – podstawą do wydania tej formy pomocy są listy sporządzone przez pracowników MOPS w oparciu o ustalone kryteria wyboru beneficjenta. Pomoc rzeczowa w postaci żywności w ramach programu PAED dystrybuowana jest za pośrednictwem CARITAS Diecezji Łomżyńskiej. Pracownicy MOPS kwalifikują osoby na podstawie określonych kryteriów, żywność jest wydawana w parafiach. W 2012r skierowano ok. **1500** osób do uzyskania tej formy pomocy w parafiach i ponad 20 osób zgłoszonych do weryfikacji przez Związek Diabetyków.

Do pozyskiwania pomocy w postaci bezpłatnego posiłku wydawanego przez kuchnię Caritas skierowano ok. **175** rodzin/ 404 osoby / z terenu miasta. Pracownicy socjalni MOPS co miesiąc weryfikują listy osób otrzymujących pomoc w formie obiadów i kierują do otrzymania tej formy pomocy kolejne osoby.

W ramach współpracy z PCK Oddział w Łomży - osoby zgłaszające się o pomoc informowane były o możliwościach uzyskania pomocy rzeczowej w postaci odzieży i art. gospodarstwa domowego. W 2012roku utworzone zostały dwie listy, 50 rodzin zakwalifikowanych do uzyskania pomocy w postaci talonów na zakup artykułów spożywczych w okresie świątecznym/ Wielkanoc i Boże Narodzenie /.

Pracownicy socjalni informowały o możliwościach uzyskania pomocy finansowej oferowanej przez organizacje pozarządowe i tak m.in. weryfikowały i kwalifikowały osoby do uzyskania pomocy w ramach prowadzonych programów np. Program „Skrzydła” prowadzony przez Caritas.

W miarę możliwości prowadzone są działania zmierzające do pozyskania i dystrybucji artykułów pozyskanych od osób fizycznych i prawnych. W 2012 roku w wyniku prowadzonych

działań – podopieczni MOPS uzyskali nieodpłatnie pomoc rzeczową w postaci nowej odzieży i bielizny, artykułów szkolnych, zabawek dla dzieci, mebli i wyposażenia mieszkania.

Prowadzone działania obejmują również informowanie beneficjentów pomocy społecznej o miejscach gdzie można uzyskać bezpłatne poradnictwo.

Dzieci osób korzystających z pomocy korzystają z wsparcia świetlic socjoterapeutycznych prowadzonych przez TPD i Caritas.